

בית משפט השלום בקריות

ת"א 10938-05-09 דבאח ואח' נ' עיריית אל סאג'ור ואח'

בפני כב' סגן הנשיא, השופט נווה ערן

התובעת פכריה דבאח

נגד

הנתבעות 1. עיריית אל סאג'ור
2. עסאם שחאדה

נגד

צד ג' הפניקס חברה לביטוח בע"מ

פסק דין

בפני תביעה כספית.
בעקבות חוות דעתו של מומחה ביהמ"ש המהנדס שטרנברג אשר התובעת ויתרה על העדתו, הסכימו הצדדים להצעת ביהמ"ש בפרוטוקול הישיבה מיום 30.1.17 אשר נאמר בו כדלקמן:

"נוותר על העדת מומחה ביהמ"ש המהנדס שטרנברג אשר הגיע לעדות. נבקש להפוך את ישיבת ההוכחות הקבועה לישיבת קדם משפט. נסכים לסיכומים בדרך הרגילה (לא 79א) במהלכה יתחם התיק בין אפס ל – 25,000 ₪ כולל הוצאות משפט, כאשר הנתבעות/הצד השלישי יוכלו לעתור לדחיית התביעה".

הצדדים הגישו סיכומים בהתאם להסכמה זו.

התובעת בסיכומיה מבהירה כי מדובר בתביעת פיצויים לנזק רכוש שנגרם למבנה בו היא מתגוררת וזאת בשל עבודות הנחת קו מים שבוצעו על ידי הנתבעות בכביש הצמוד והעובר לאורך צידו הצפון-מזרחי של מבנה התובעת ואשר מפלסו גבוה ממפלס הבניין כשלטענת התובעת הקיר הצפוני-מזרחי של הבניין שימש כקיר תומך לכביש הנ"ל.

הנתבעות לא הכחישו את ביצוע העבודות אבל הכחישו, כי קיים קשר סיבתי בטענות התובעת והנזקים הנטענים והאחריות המיוחסת להם.

בית משפט השלום בקרית

ת"א 10938-05-09 דבאח ואח' נ' עיריית אל סאג'ור ואח'

לאור חוות הדעת הנגדיות הסותרות שהוגשו על ידי הצדדים מינה ביהמ"ש את המהנדס שטרנברג כמומחה מטעם ביהמ"ש. המהנדס שטרנברג נתן את חוות דעתו במהלכו נדרש לבדוק ליקויי רטיבות הקיימים לכאורה בבית התובעת ברחוב אלסאלם 19 בדיר אל אסד, עבודות שנגרמו לטענת התובעת במהלך ועקב עבודות תשתית הכוללת הנחת צנרת מים ראשית ברחוב, העבודות בוצעו על ידי הנתבע 2 הקבלן עיסאם שחאדה בהזמנת הנתבעת 1 המועצה המקומית דיר אל אסד. הקבלן עיסאם שחאדה הגיש הודעת צד ג' כנגד הפניקס חברה לביטוח.

בחוות דעתו תוך שהוא מתייחס גם לחוות הדעת מטעם התובעת קובע המהנדס שטרנברג בסעיף סיכום:

1. "נצפו סימני רטיבות בבית התובעת כמתואר לעיל.
2. סימני הרטיבות על התקרה נובעים מאיטום לקוי של הגג.
3. סימני הרטיבות נראו לכל אורך הקיר הגובל עם הכביש וכן על תקרת קומת הקרקע אשר ממוקמת מתחת למפלס הכביש.
4. החפירה לצנרת המים נעשתה במקביל לקו הביוב ובמפלס גבוה ממנו.
5. בניגוד לטענת נציג התובעת מכסי שוחות הביוב מהווים את המפלס העליון של הכביש ולכן בעת ביצוע תיקוני האספלט לאחר החפירה לא ניתן לכסות אותם. בהתייחס לגובה מכסי שוחות הביוב נראה כי תעלת הניקוז בשולי הכביש הונחה בעבר באופן שגוי ללא קשר לעבודות הקבלן. כמו כן הכביש משופע מכיוון קירות הבית למרכזו.
6. על פי תוכנית "חתך תעלה" רוחב התעלה שנחפרה מוערך ב – 50-60 ס"מ. התעלה לא נחפרה צמוד לבניין.
7. לא ניתן לקבוע מה עומק החפירה בהעדר הוראות ביצוע, אולם ניתן להעריך כי בוצעה חפירה בעומק של 70-100 ס"מ.
8. בחלק הגלוי של הבניין ניתן להבחין בסגרגציה ובבטון "פריד".
9. האזור הרטוב כמפורט בסעיפים 1.5 ו – 1.6 לעיל מצויים בחלק הבית הרחוב מאיזור החפירה.
10. לסיכום – הרטיבות על הקירות נובעת מהעדר איטום של קירות המבנה הנושקים לכביש.
11. לשם תיקוני ליקויי הרטיבות ניתן למנוע חדירת מים לקירות המבנה רק על ידי ביצוע "הזרקות" כאשר הקיר רטוב מאחר ואין גישה לקירות מצידם החיצוני.
12. עלות ביצוע ה"הזרקות" מוערכת בכ – 20,000 ₪.

התובעת בסיכומיה טוענת כי אין לאמץ את חוות דעתו של מומחה בימ"ש וכי חוות דעת זו מבוססת על הסברים שסופקו לו ולא על פי בדיקה על פי מסמכים ברורים. המומחה נשאל שאלות הבהרה על

בית משפט השלום בקריות

ת"א 10938-05-09 דבאח ואח' נ' עיריית אל סאג'ור ואח'

ידי התובעת. כך נשאל "זה נכון שהקיר הצפוני של בית התובעת מהווה קיר תומך לכביש הצמוד?"
ותשובתו היתה "לא ניתן לדעת האם קיר הבניין מהווה "קיר תומך" כלומר נבנה לפני הקמת הכביש
או שמא נבנה לאחר הקמתו. כלומר קיימת תמיכה אחרת לכביש".

עוד נשאל "האם אתה יכול לשלול העובדה כי עבודות החפירה פגע בקיר הצפוני התומך לכביש
הצמוד, אם כן, על סמך מה מתבססת מסקנתך?"

ותשובתו היתה "כאמור בסעיף 2 לעיל לא ניתן להגדיר את קיר הבית "כקיר תומך". לא ניתן להוכיח
כי בעת עבודות החפירה נפגע קיר הבית".

לעניין זה מפנה התובעת לכך שהמהנדס מטעם הנתבעת 1 ציין מפורשות בתצהירו כי קיר הבית הוא
קיר שתומך בכביש וכן ממשיך ואומר כי בגלל הפרשי הגובה ומיקום הבית חודרים מים ובעיקר מי
גשמים לבית דבר שיש בו כדי לחזק את העובדה שמדובר בקיר תומך, הגם שמומחה בימ"ש לא סבור
כך.

עוד מפנה התובעת לכך כי בשאלות נוספות שנשאל המומחה, נשאל "זה נכון שהחפירה בוצעה סמוך
לקיר הצפוני של בית התובעת התומך לכביש הצמוד?" והתשובה היתה "לא ניתן לדעת היכן בוצעה
החפירה. לטענת הקבלן בוצעה החפירה ברוחב של 20 ס"מ עבור צנרת בלבד".

עוד נשאל "האם ידוע לך על פי התוכניות באיזה מרחק הונח קו המים מהקיר הצפוני התומך לכביש
הצמוד?" ותשובתו היתה "לא".

בעניין זה מפנה התובעת למומחה מטעם הנתבע 2 יוסף גולדקלנג אשר מציין בחוות דעתו כי נמסר לו
בעל פה על ידי הנתבע 2 כי החפירה לצורך הנחת קו המים בוצעה במרחק של 1-1.5 מ' מקיר התובעת.

עניינים אלה לא לקח מומחה ביהמ"ש בחשבון ואילו היה עושה כן, היה בכך כדי לקשור בקשר סיבתי
ברור בין אחריות הנתבעים והנזקים הנטענים.

התובעת טוענת כי מתוך מסמכים ברורים כמו תוכנית לביצוע קו אספקת מים ראשית, תוכנית כללית
חתכים טיפוסיים, דו"ח בדיקת צנרת וצילום צינורות חתום מכון לבדיקות ניתן היה לקבל
אינפורמציה מדויקת איפה בוצעה חפירה ואיפה הונח קו המים.

התובעת טוענת כי המומחה התעלם מתשתית זו וגם מתמונות שהוצגו לו ומשכך יש להתערב בחוות
דעתו ולקבל את התביעה עד מלוא הסכום עליו הוסכם בשיעור של 25,000 ₪.

מנגד עמדות הצדדים האחרים שונות בתכלית.

הנתבעת 1 מצביעה על כך כי התובעת בנתה את ביתה ללא היתר בניה כדין וזאת מבלי להתחשב
במצבה הטופוגרפי של החלקה ומיקומה ובכך חשפה את עצמה מרצון לנזק, משכך אין לה להלין על

בית משפט השלום בקריות

ת"א 10938-05-09 דבאח ואח' נ' עיריית אל סאג'ור ואח'

עצמה והיא מפנה לעקרון של "מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה" (ע"א 337/62 גינטר גדעון רזנפלד נ' רוזה יעקובסון ואח').

הנתבעת 1 מצביעה על כך כי התקשרה עם הנתבע 2 שהינו קבלן רשום לצורך הנחת קווי המים וככל שיש אחריות (המוכחשת) הוא זה שצריך לשאת בה.

הנתבעת סבורה כי יש לאמץ את חוות דעתו של מומחה בימ"ש. הנ"ל קבע כי אין קשר סיבתי בין העבודות שבוצעו על ידי הנתבעת או מי מטעמה וכי הרטיבות שמחלחלת בביתה של התובעת היא תוצאה מהפרשי גבהים שיפוע ובעיקר אי ביצוע של איטום קירות. כך כתב "הרטיבות על הקירות נובעת מהעדר איטום של קירות המבנה הנושקים לכביש".

גם בתשובות לשאלות הבהרה חזר על קביעתו זו וציין כי אי ביצוע עבודות איטום לקירות הוא שגרם לרטיבות.

בתשובותיו השיב בין השאר כדלקמן:

"מאחר והנתבעות אינן אחראיות לחדירות מים לבית לא הערכתי בחוות דעתי את עלות התיקונים בתוכי".

הנתבעת מפנה למהימנותה של חוות דעתו של מומחה ביהמ"ש וטוענת כי יש לאמץ אותה ולדחות בשל העדר קשר סיבתי בין עבודות הנתבעת ו/או מי מטעמה לבין הנזקים שטוענת להם התובעת.

הנתבע 2 הקבלן המבצע טוען בסיכומיו כי הוא הוזמן על ידי הנתבעת 1 מזמינת העבודה להניח קווי מים בלבד ולא קווי ביוב והכל תחת פיקוח ותכנון של הנתבעת 1.

גם הנתבע 2 חוזר על טענות הנתבעת 1 לעניין הקטנת הנזק באופן שהנזק לטענת התובעת התגלה עם סיום העבודות בשנת 2005 ועד ליום הגשת התביעה בשנת 2009 חלפו כמעט 4 שנים כאשר התובעת לא עשתה דבר על מנת למנוע מהנזק לגדול ולהחמיר.

לטענת הנתבע 2 יש לאמץ את מסקנת המומחה כי הסיבה לרטיבות או בעיית העובד היא העדר אטימה בקירות הדירה החיצוניים או העדר תחזוקה ראויה למערכת האינסטלציה בדירת התובעת. לטענתו בעיית הרטיבות התגלתה בדירת התובעת עוד בכלל טרם ביצוע העבודות.

הנתבע 2 טוען כי במהלך ביצוע עבודות החפירה לא נפגע כלל קיר הבניין כטענת התובעת והחפירות בוצעו בעומד 80-90 ס"מ לכל היותר. כל העבודות בוצעו תחת פיקוחה של מזמינת העבודה ובאישורה. הנתבע 2 שב ומפנה למסקנתו של המומחה מטעם ביהמ"ש לעניין העדר הקשר הסיבתי.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 10938-05-09 דבאח ואח' נ' עיריית אל סאג'ור ואח'

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ונתתי את דעתי לעניין חוות דעתו של מומחה בית המשפט המהנדס שטרנברג, אני נותן בזאת את פסיקתי:
דין התביעה להדחות. להלן נימוקיי:

1. התובעת טענה כי הנחת קו מים שבוצעה על ידי הנתבעות בכביש הצמוד והעובר לאורך צדו הצפון מזרחי של ביתה גרם לנזקים אותם היא תובעת מהנתבעות. אין חולק כי הקבלן המבצע את העבודות היה הנתבע 2 וזאת בהזמנתה של הנתבעת מס' 1, עיריית אל סאג'ור וכי עבודות אלה של הנחת תשתית המים בוצעו בפועל. המחלוקת משום שאין מחלוקת שיש בביתה של התובעת נזקים, היתה אך ורק הקשר הסיבתי בין אותם נזקים נטענים ובין אותם עבודות.

2. לאחר ששני הצדדים הגישו חוות דעת סותרות בעניין זה, מינה בית המשפט מומחה מטעם בית המשפט אשר אמור לשמש זרועו הארוכה של בית המשפט על מנת להגיע לחקר האמת. כמובן שבית המשפט הוא הפוסק האחרון וחוות הדעת של המומחה כפופה לאישור בית המשפט בכפוף למשלוח שאלות הבהרה והעדתו בבית המשפט ואולם במקרה זה ויתרה למעשה התובעת על העדתו של המומחה והסתפקה במשלוח שאלות הבהרה ובסיכומים לפני. המומחה המהנדס שטרנברג נתן חוות דעת ברורה. לטענתו סימני הרטיבות הם תוצאה של איטום לקוי של הגג. עוד טען כי "בהתייחס לגובה מכסה שוחות הביוב נראה כי תעלת הנקוז בשולי הכביש הונחה בעבר באופן שגוי ללא קשר לעבודת הקבלן" מסקנתו היתה נחרצת. הרטיבות על הקירות נובעת מהעדד איטום של הקירות, המבנה הנושקים לכביש ותיקון מחייב ביצוע "הזרקות" אשר עלותן 20,000 ₪.

3. התובעת שלחה למומחה שאלות ואף ניסתה להסתמך על מסמכים שונים בעניין היותו של קיר הבניין של בית התובעת בבחינת "קיר תומך". המומחה שלל טענות אלה וחזר על עמדתו. לא התרשמתי כי כמומחה טעה בחוות דעתו בעניין זה כמו גם לגבי מרחק הנחת קו המים מהקיר הצפוני של בית התובעת.

4. התובעת בנתה את ביתה ללא היתר וזאת מבלי להתחשב כלל במצב הטופוגרפי של החלקה. המומחה הדגיש כי הרטיבות בביתה היא תוצאה מהפרשי גבהים של שיפוע ובעיקר אי בצוע של אטום קירות. עמדה זו לא נסתרה ויש לאמץ אותה בנסיבות העניין.

מכל המקובץ דלעיל דין התביעה להדחות.

שקלתי בנושא הוצאות משפט.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 10938-05-09 דבאח ואח' נ' עיריית אל סאג'ור ואח'

1 אמנם תביעתה של התובעת נדחתה אך לתובעת יש נזק משמעותי בביתה ולכן אני אסתפק בתוצאה
2 הקשה ממילא ואמנע מלהשית עליה הוצאות משפט הגם שהיה מקום לעשות כן.

3
4 התביעה איפוא נדחית. אין צו להוצאות.

5
6 ניתן בזה פטור ממחצית שניה של אגרת בית משפט הן ביחס לתביעה העיקרית והן ביחס להודעה לצד
7 שלישי.

8
9 ניתן היום, ט' אב תשע"ז, 01 אוגוסט 2017, בהעדר הצדדים.

10 ערן נוור, סגן נשיא

